UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien. I. C. Praestantissimi Volumen ...

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Iurisdictionum, Iudiciorum, & Criminum materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm LXXXIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96538

Visual Library

res. Roma.& Paul. de Caſt.in l.an uitium.ff.de diuer. & tẽpo.præſcript.& Paul.de Caſt.in conſi.48.& in cõ ſi.288.ſecundũ numerum antiquum.Ex quibus infer
17 tur,ꝙ † hoc erit ſeruãdũ in quolibet foro,ut hæres,q̃ fuit in bona fide,poſſit præſcribere, nõ obſtante mala fide defuncti,quia in materia præſcriptionis cũ bona uel mala fide ſtãdũ eſt diſpoſitioni iuris canonici ĩ utroq; foro,ꝑ tex.in d.c.fin. de præſcrip. & ibi canoniſtæ communiter, & in d.c.poſſeſſor. de reg.iur. in 6. glo.in c.1.de prę̨ſcrip.& legiſtæ in d.l.ſequitur.§.ſi uiam. cum ſimil. quæ poſſent allegari. Ex quibus clarè conſtat dictos hæredes abſoluendos eſſe ab obſeruatione iudicii, & dictum Sebaſtianum debere à limine iudicii excludi,& illi fore perpetuum ſilentiũ imponendum,nec non tanquam temere litigantem debere in expenſis condemnari, cum ultra prædicta ſibi fuiſſe ſatisfactum conſtet etiam ex aliis coniecturis, uidelicet ex libris, & ſcripturis dicti Marſilii defuncti,quæ faciunt etiam qualem qualem fidem, immò ſemiplenam, & iunctę cum aliis prædictis, indubitatam contra dictum Sebaſtianum faciunt fidẽ, per ea,quæ uolunt Bar.Alex.& alii,& Moder.in l. admonendi.ff.de iureiuran. Laus Deo.

S V M M AE.

1 *Statutum eſt intelligendum, & interpretandum ſecundum ius commune.*
2 *Speciale eſt in principe,quòd ſcienter, & cum mala fide rem,quã cum aliquo communem habet, poſſit in totum irreuocabiliter alienare,nec ſocius ad illam agere ualeat,Secus in re,quam totam ad alium ſpectare ſciret.*
3 *Princeps in concernentibus animam,& peccatum ligatur lege canonica.*
4 *Præſcriptio nulla prę̨ſertim de iure canonico abſque poſſeſſione & cum mala fide procedit.*
5 *Diſpoſitio l. omnes. & l. benè à zenone.C. de quadrien.præſcri. plus de bono, quàm de æquo dicitur habere.*
Et propterea de iure canonico locum non habet.
6 *In præſcriptione,& acquiſitione rei alienæ ius canonicum in utroque foro potius debet attendi, quàm ius ciuile.*
7 *Princeps,& fiſcus in apprehenſione tenutæ bonorum illius,qui ex aliqua cauſa eis tenetur, formam alias etiam ex forma ſtatuti in apprehendendo huiuſmodi tenutam requiſitam ſeruare debet,alioquin & tenuta,& omnia alia inde ſequuta ſunt nulla.*

EPITOME.

HABENS cauſam à principe, quando & præſcriptione quadriennii, & aliis diſpoſitis in l. omnes. & in l.benè à zenone.C.de quadrien.præſcrip.cũ ſimilibus ſit tutus,ut is, qui in bonis ſibi à principe traditis ius prę̨tendit,uel habet,contra illum agere non poſſit, & quando ſecus.

Et in quibus caſibus diſpoſitio dictorum iurium locum habeat, & in quibus non, hic habetur.

CONSILIVM LXXXIII.

STANTIBVS prę̨ſuppoſitis,quę̨ in facto præſupponit acutiſſimus dominus cõſultor, pedibus,ac manibus in eius ſententiã uenio,quòd non obſtãte diſpoſitione l.omnes.& l.benè à zenone.C.de quadrien.præſcrip. & §.fin. Inſtit. de uſucap. & conſequenter non obſtante etiã ſtatuto Mantuæ idem diſponente, hæredes M. domini Andreæ aduerſus habentes cauſam lucratiuam à principe Mantuano,ac detinentes,& poſſidẽtes bona, ſuper quibus lis uertitur, agere potuerint. Et primo,quoniam illa iura,& conſequenter ſtatutũ
1 prædictum,† quod eſt intelligendum,& interpretãdum ſecundum ius commune,argumento c.cum dilectus.de conſuetu. & habetur per Alexan. in conſi. 42. in 2. col. & in conſi. 48. uolu. 3. & in conſi. 138.

uolum.4.cum ſimilibus. locũ habent, quando
ceps illa bona, quæ donauit, uel alio titulo in
tranſtulit,tempore donationis,& tranſlation
fide poſſidebat:ita concludit Bal.& cõmuniter
in d.l.omnes.in fin.uer.dicentes,ꝙ ſi princeps
ab aliquo abſtulit iniuſtè, & abſque eius defe
ludque alii dedit, tex. ille locum non habet,
uolũt Ioan.Fab.Ang. Areti.& alii in d.§.fin.In
uſucap.& clarius hoc firmat Abb.& ibi canon
muniter in c.2. de reb.eccle.non alien.& hæc
nio magis communis ad tradita per Bal.& Sal
l.1.C.de hæredi.uel actio.uend.& in l.2.C.de
rerũ alien.Et ꝙ illa iura loquantur, quando pr
poſſidebat,probatur etiã in d.l. benè à zenone
d.§.fina.ibi, qui à fiſco res aliquo titulo accip
conſequenter à fiſco poſſeſſore,& ita illa iura
gunt Bartol.& alii communiter in l.fi. C.ſi
util.public.ꝙ ratione poſſeſſionis, quã princ
bet de re mea, poteſt illã in aliũ irreuocabili
ferre, ſecundũ quod habetur in dictis iuribu
dicit Abb.in c.penult.col.9.de re iudica.& Ba
ſi.113.uol.3.incipien.quæritur, an ſi per off
ubi pulchrè declarat,quando,& in quibus d
2 locũ habeant.Et prædicta demõſtrantur, ni
le eſt in principe,quòd ſcienter,& cũ mala f
rẽ,quã cum alio communem habet,in to
irreuocabiliter cum priuilegio, quòd ei
illam agere non poſſit.l.unica.C.de uen
cal.commu.lib.10.& habetur in l.2.C.de
rum alien.ergo contrariũ erit in re, quã to
bat ad alium ſpectare, & hoc argumẽto u
in d.l.unica & Abb.in d.c. 2. Et clarius hec
3 apparent, præſupponẽdo,quòd † princeps in
concernunt animam, & peccatũ, ligatur leg
4 nica, per Abb.& oẽs in c.1.de conſtit. itẽ † quod
la rei præſcriptio de iure præſertim caconico p
dit abſq; poſſeſſione, & cũ mala fide.l.ſine poſ
ne.ff. de uſucap.c. poſſeſſor. & c.ſine poſſeſſio
reg.iur.in 6. & c.fin.cũ ibi not. extra de præſcrip.
dò dicitur in d.l.oẽs.& in d.l.benè à zenone.& in
fin.quòd ille, cuius res à principe fuit ex aliquo
lo data,elapſo quadriennio nõ poteſt ꝯ princip
re,quia illo ſpatio quadriẽnii princeps aduerſ
minũ rei, ſeu aliter ius in re prætendentẽ præſcr
ergo illa iura debent intelligi præſertim hodie
dum ius canonicũ,quod in hoc ubique ſeruan
ut habetur in d.c. fin.uidelicet quando princ
bona fide poſſidebat ignorans ad aliũ ſpect
quin præſcriptio nõ procederet per iura pr
& cũ hoc trãſeunt ſcriben.ibi magis cõmun
uis aliqui contrariũ tenere auſi fuerint.Sed
minus Marchio,qui donauit, nũquam poſſed
donata, & ſciuit illa ad præfatũ dominũ Andre
ctare,quoniã iniuſtè, & abſq; eius defectu illũ
nis priuauit,ergo &c.¶Secũdo iura præallega
habẽt in eo, qui à principe ex aliquo titulo cum b
fide recepit,puta credens rem eſſe principis.Se
princeps ẽt bona fide poſſidẽs rẽ ex aliquo titulo
cederet ſcienti illam ad alium ſpectare, & alii
ius habere,& ſic malam fidẽ habenti, nam tunc
la poterit per dominũ, uel eius hæredes uendica
habẽte causã à principe, ut in terminis uoluit Ba
d.l.omnes. & eſt de mẽte Bar. & aliorũ ibi,q præ
ponũt ẽt ſummãdo illũ tex.loqui,quãdo quis à fi
ſeu principe rẽ accepit,credẽs illã eſſe fiſci, ſeu p
pis.Sed donatarii in caſu noſtro, & q̃ causã à pri
pe habuerũt, ſciebãt res donatas eſſe ꝓprias di
mini Andreæ, & ad illũ ſpectare, ut eſt clariſſimũ
5 go &c. Præterea † cũ diſpoſitio dictorũ iuriũ p
de bono, quàm de æquo dicaẽ habere, ut dixit B
procem

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

procem.decret. & in d.l. benè à Zenone. & ius cano-
nicũ fundatũ ſit ſuper æquitate ſecundũ Bal.in l.fi.in
prin. C.de iure delib. & probatur in c. dilecti.de iudi.
ſequitur, ꝙ dicta iura non habebũt locum de iure ca
nonico, & ita tenent Ioan.Fab. Ange.& alii in d.§.fi.
dicentes diſpoſitionem illorum iurium eſſe iniquã,
& non obtinere de iure canonico, ut eſt tex.in c.qui-
cunq;.12.q.2.& in c.placuit. 16.q.3. idẽ eſt de mente
gl.in d.c.2.de rebus eccle. nõ alien.& hoc tenent do
cto. magis cõiter quãuis Moder. dubitẽt in d. c.quæ
in eccleſiarũ.de conſtit.& † ius canonicũ. in hoc non
ſolũ in foro eccleſiaſtico. ſed ẽt in utroque foro, & in
quibuſcunque terris ſeruãdum eſt. d.c.fi.cũ materia.
de pręſcrip.cum iis, quę habẽtur in c.1.de noui oper.
nũcia.& in c.1. de cõſtit. Præterea, ut pręſupponit do.
conſultor, & benè, quando princeps uẽdit rẽ alterius
ſimpliciter ut ſuam non allegãdo, ex qua cauſa, tunc
iura præallegata locum habent, at quando ex aliquo
titulo dat rem tanquam ſuam, uel tanquam ſibi debi-
tã ex aliqua cauſa expreſſa, puta hæreditatis, ut quia
uendiderit ut hęres, uel ex aliqua alia cauſa, quæ non
ſit uera, ſed erronea & falſa, tunc dicta iura locum nõ
habent, ſed contra habentem cauſam à principe agi
poteſt ad oſtendẽdũ cauſam, ex qua princeps crede-
bat rẽ ad ſe ſpectare, nõ eſſe uerã, ſed erroneã, ut uo-
lunt Bal.& Salic. poſt Cy.in l.1.C.de hæred.uel actio.
uendi. Sed cauſa in donatione, & conceſſione princi-
pis, de qua agitur, allegata propter quã princeps res,
& bona donata ad ſe ſpectare credebat, fuit erronea,
& nõ uera, ut ex deductis in pceſſu cõſtat, ergo &c. Vl
7 timo † ad hoc, ut princeps admittat̃ ad tenutã bono-
rũ illius, qui ex aliqua cauſa ipſi tenetur, & ad hoc, ut
huiuſmodi bona poſſint in ſolutũ adiudicari, requiri
tur, ꝙ obſeruetur certa forma, ut habetur ĩ quodã ſta
tuto Mantuæ, ubi dicitur illud eſſe de forma: quę for-
ma, & ſolemnitas nõ fuit in caſu noſtro obſeruata ad
uerſus præfatum do. Andreã, ergo omnia, quæ aduer
ſus dictũ do. Andream facta fuerunt, ſi facta reperian
tur, uidelicet tenuta, adiudicatio, & poſtea ĩde ſequu
ta debẽt dici nulla, arg. l. iulianus.§.ſi quis rẽ.ff.ad ex-
hib. per doct. maximè Alex.in l. 1. ff.de libe.& poſth.
& per Moder.in c.cũ dilecta.de reſcrip.& faciunt ea,
quæ habẽtur in l.2.C.ſi prop. pub.pẽſitat.ubi reuoca-
tur tenuta, & uẽditio rerũ debitoris fiſci non ſeruata
forma, & ſolẽnitate ſup hoc tradita, & faciũt not.per
Bald.in l.fin.C.ſi aduer.fiſ.& eſt bonus tex.in l.unica.
C.de uendit.rerũ fiſcal.lib.10.& dicit Bald.in l.1.C.ſi
propter publi. penſitat.in 2. col.ꝙ ſtante ſtatuto, uel
conſuetudine ſuper mõ exigẽdi à debitoribus fiſci, ſi
princeps cuidã exactori mãdatũ dederit, ꝙ compel-
lat omnes debitores fiſcales ad ſoluendũ omni coer-
ctione, qua ſibi uideatur expedire, ille ſtatutũ, ſeu cõ
ſuetudinẽ ſuper mõ exigendi ſeruare tenebitur, alio-
quin exactio nõ ualeret. Et his breuiter requiſitus de
ſimplici ſubſcriptione ſum contentus, ex quibus con
cluſionem traditam à præfato domino Conſultore
approbo, & tanquam ueram ſequor. Laus Deo.

S V M M Æ.

1 *Promittens cum iuramento affictus ſoluere quando illos ſoluere teneatur, etiam ſi uerè pro uſuris illicitis ſolui dicerentur, & num.7.& 9.*
2 *Ordo ſcripturæ attendendus, & quando.*
3 *Prius in tempore præſumitur eſſe id, quod eſt prius in ordine ſcripturæ.*
4 *Promiſſio de ſoluendo Kalendis, quando de primis, & quando de ſequentibus intelligatur.*
5 *Affictus, & penſiones à conductore in recompenſationem fructuũ ſoluuntur.*
6 *Interpretatio ſemper facienda, ne quis moram, & delictum incurrat.*
7 *Affictus, qui uerè pro uſuris illicitis ſoluuntur, non debentur, & iam ſoluti debent in ſortem compenſari.*
8 *Lis per ſimplicem citationem, & productionem petitionis iudici factam dicitur pendere ad effectum, ut ea pendente nihil ſit innouandum.*
9 *Promittens cum iuramento ſoluere uſuras, & affictus an petendo abſolutionem à iuramento in fine termini poſſit exequutionem iuramenti, & uſurarum impedire.*
10 *Interpretatio in dubio contra uſurarios eſt facienda.*
11 *Cõtractus uſurarius ex quibus, & quod coniecturis præſumatur.*
12 *Clericus propter crimen uſurarum grauius punitur, & contra eũ magis præſumitur.*
13 *Et nouum pactum, ſeu contractum inueniens in fraudem uſurarum eſt tanquam uſurarius deponendus, & ordine, ac beneficio priuandus.*

EPITOME.

Exequutionẽ inſtrumenti iurati impediri propter litem motam, & pendentem ſuper uſuraria prauitate, & abſolutione à iuramento petita quandocũque ante terminum ſolutionis.

Et locatione de menſe Iulii facta cum pacto, quòd conductor pro affictu ſoluere teneatur certam uuarum quantitatem de menſe Septembris, & certã quãtitatem faſciorum, ſeu lignorum de menſe Auguſti, intelligi debere de primo menſe Auguſti poſt menſem Septẽbris & nõ de pręcedente illũ, hic probatur.

CONSILIVM LXXXIIII.

IN cauſa inhibitionis factæ ad inſtantiam
Flandri de Monte caluo, an inſtrumentũ
ſit exequendũ quoad affictus conuentos
contra ipſum Flandrum, ſtante dicta inhi
bitione, & productione libelli contra emptorem, eũ
demque locatorem ſuper prauitate uſuraria, quam-
uis prima facie uideatur dicẽdum, inſtrumentum eſ-
ſe exequendum nõ obſtãte prauitate uſuraria per ip-
1 ſum Flandrum propoſita, † ex quo conductor, ipſeq;
Flãdrus fideiuſſor in ſolidum cum iuramentum pro
miſerunt ſoluere affictus, & tempus ſoluendi immi-
net, & propterea ipſi pro obſeruantia iuramenti tenẽ
tur, & cogi poſſunt ad ſolutionem affictuum, etiam
præſuppoſito tales affictus uerè ſolui pro uſuris illi-
citis, licet facta ſolutione repetitioni poſtea per con
dictionem indebiti locus eſſet, ut eſt tex.clarus cum
ibi not.in c. debitores. de iureiuran.qui ſecundũ do-
cto.communiter ibi, ut refert Felin. intelligitur, quã
do expreſſe, & ex ſui forma non conſtaret contractũ
eſſe uſurarium, & debitor ita ſe arctaſſet, quòd in cõ-
tinenti, hoc eſt infra terminum ſolutionis faciendæ
non poſſet conſtare cõtractum eſſe uſurarium, iuxta
ea, quæ habentur in l.ſi is, à quo.in princ.ff.ut in poſſ.
lega. Tamẽ, his nõ obſtãtibus, contrariũ puto uerius,
eſſe in caſu, de quo dubitatur, nã reſpectu ſolutionis
faſciorum, ſeu lignorum exequutio cõmitti non po-
teſt, quia dies, & tempus ſolutionis illorũ non dũ ue-
nit, cum in inſtrumento locationis dicatur, quòd cõ
ductor teneatur pro affictu, & nomine affictus ſingu-
lo anno de menſe Septembris ſoluere duas caſtella-
tas uuarum, & per totum menſem Auguſti faſcios
quingentos, & ſic ex ordine ſcripturę prius de menſe
Septembris ſoluẽdæ ſunt duæ caſtellatæ uuarum, de-
inde de menſe Auguſti, & ſic de anno ſequenti faſcii
ſolui debẽt: quod ſi ita eſt, apparet, diẽ ſolutionis fa-
ſciorũ nondũ ueniſſe, & conſequenter ante tẽpus eſ-
ſe actum: & quòd uerum ſit, ꝙ prius ſoluendæ eſſent
uuæ de menſe Septẽbris, deinde anno ſequenti faſcii
ſoluẽdi ſint de menſe Auguſti, probatur primo ex or
dine ſcripturæ inſtrumẽti, in quo prius dicitur, ꝙ de
menſe Septẽbris debẽt ſolui uuæ, deinde de mẽſe Au
2 guſti faſcii, & † ordo ſcripturæ attendendus eſt, qñ ſic
euitaret peccatũ, & delictũ, & reſultaret fauor. l.quo-
ties.